

ЗЛОЧИН У РУПОВОМ БРДУ – ОПШТИНА МИЛИЋИ

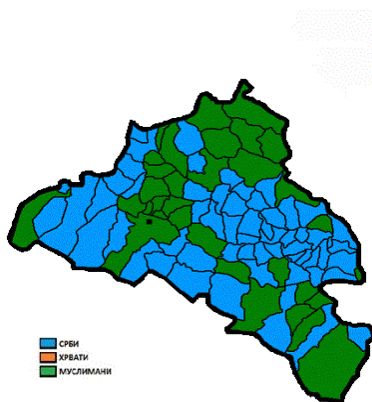
10.06.1992. ГОДИНЕ

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ И ЕТНИЧКИ САСТАВ СТАНОВНИШТВА ВЛАСЕНИЦЕ

Општина Власеница се налази у источном дијелу Босне и Херцеговине. Граничи се са општинама Зворник, Хан Пијесак, Сребреница, Братунац, Олово, Рогатица, Кладањ и Шековићи. Површина општине износи 496,27 km². Општина је, 1991. године, била састављена од 92 насеља: Симићи, Шадићи Доњи, Шадићи Горњи, Тугово, Врли Крај, Друм, Драгашевац, Брда, Којчевина, Јасен, Дураковићи, Дурићи, Џемат, Гобеље, Оцак, Рогосија, Градина, Мишари, Грабовица, Пијукe, Церска, Пешевина, Плакаловићи, Подцрквина, Неђелишта, Мршићи, Козја Раван, Пустоше, Мајсторовићи, Рача, Куљанчићи, Кулина, Рашића Гај, Бакићи, Тикварићи, Власеница, Скугрићи, Супач, Штедра, Тољевићи, Витићи, Врточе, Вишњица, Кокановићи, Дукићи, Лукићи, Лукавица, Крајчиновићи, Копривно, Јеремићи, Гуњаци, Горње Врсиње, Голићи, Глушац, Герови, Кострача, Ћиле, Мишићи, Дубница, Дубачко, Доње Врсиње, Дервента, Буљевићи, Буковица Горња, Буковица Доња, Бишина, Бијело Поље, Бешићи, Бачићи, Ђурђевићи, Роваши, Маићеси, Рупово Брдо, Милићи, Ристијевићи, Рашковићи, Рашево, Рајићи, Помол, Подгора, Подбирач, Павковићи, Нурићи, Нова Касаба, Себиочина, Вуковићи, Вукшићи, Забрђе, Заграђе, Заклопача, Кљештани, Туралићи.¹

Географски положај општине Власеница

Резултати пописа становништва 1991. године

Према резултатима пописа из 1991. године у Власеници је живјело укупно 33.529 становника, националну структуру су чинили: Срби 14.301 (46,65%), муслимани 18.372 (54,79%), Хрвати 39 (0,11%) и остали 817 (2,44%).² Срби су чинили већину у 59 насеља, а муслимани у 33 насеља. Одлуком надлежних органа Републике Српске од 28. фебруара 1992. године, територија општине Власеница се дијели и формирају се двије засебне општине: Власеница и Милићи. Насеља која су припала општини Милићи су, према резултатима пописа становништва из 1991. године, имала 15.719 становника, а национална структура у њима је била сљедећа: Срби 7.983 (50,8%), муслимани 7.433, осталих 296 (1,9%) и седам Хрвата. Према резултатима пописа из 2013.

¹ Доступно на: <http://www.statistika.ba/?show=12&id=20095>, посјеђено 01.09.2020. године

² Исто.

године, општина Милићи има 11.441 становника, од којих је Срба 7.180 (62,8%), Бошњака 4.199 (36,7%), Хрвата 24 (0,2%) и осталих 38 (0,3%).

Рупово Брдо је насељено мјесто у општини Милићи. Укупна површина насеља износи 8,64 km². Према попису становништва из 1991. године у Руповом Брду је живјело 125 становника, а национална структура становништва је била сљедећа: Срби 116 (92,8%), осам муслимана (6,4%) и један из реда осталих (0,8%). Према попису становништва из 2013. године у Руповом Брду је живјело 20 становника и сви становници су српске националности.³

*Географски положај Руповог
Брда у општини Милићи*

ОПИС ДОГАЂАЈА

Рупово Брдо је удаљено 20 километара од Милића. Село је смјештено између већински бошњачких села Штедра, Ђиле и Нурићи, а кроз село је пролазио стари пут Милићи-Гуњаци. У Руповом Брду су била три засеока Жугићи, Глигори и Милинковићи. Та имена заселака су заправо представљала три презимена српских породица која су била настањена у Руповом Брду.⁴

Током Другог свјетског рата мјештани Руповог Брда су били изложени нападима усташа који су уствари били муслимани из околних села. О томе свједочи Станко Жугић: „За вријеме Другог свјетског рата муслимани из околних села су потпуно спалили и разорили Рупово Брдо, због чега су мјештани овог села били приморани да бјеже преко Сребренице у Србију, али су приликом овог бјекства, муслимани убили четири или пет мјештана.“⁵

Поучени искуством из Другог свјетског рата, Срби из Руповог Брда су у прољеће 1992. године почели да склањају своје породице на сигурно, из разлога што је Рупово Брдо било окружено већински муслиманским селима, а ратни вихор се у априлу и мају већ ширио Подрињем. Станко Жугић је то овако описао: „С обзиром на то да је село било окружено муслиманским насељима и да је пријетила опасност од напада, ја сам 3. маја 1992. године из села извео супругу и дјецу и одвео их у Бијељину, а код куће сам остао ја и моја мајка. И остали мјештани су такође извели жене и дјецу, а остало је још неколико старијих жена. У селу је остало око 20 мушкараца, међу којима је било и старијих и немоћних људи.“⁶

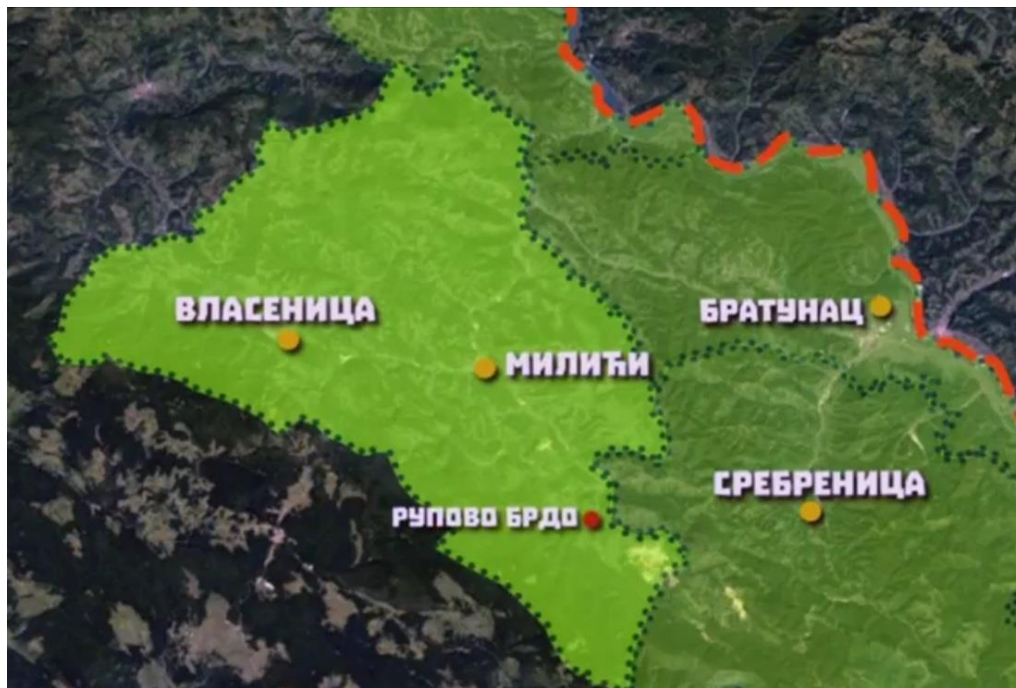
³ Исто.

⁴ Кривична пријава, СЈБ Милићи, број: 15-17/02-КИ-1/93 од 17.06.1993. године.

⁵ Записник о саслушању свједока Станка Жугића, Основни суд у Власеници од 24.02.1995. године.

⁶ Исто.

Поред Станка и Милојка Милинковић је изнијела свједочење о томе да су Срби из Руповог Брда, почетком маја склањали своје породице на сигурно. Тако су њен муж Радивоје и она послали троје малољетне дјеце у Србију код родбине, а они су остали у селу све до кобног 10. јуна.⁷

Шири рејон Подриња са назначеним географским положајем Руповог Брда

Према наводима из Кривичне пријаве СЈБ Милићи⁸ и Извјештаја ЦЈБ Бијељина⁹, Рупово Брдо је нападнуто 10. јуна 1992. године, нешто прије пет часова ујутру. Претходно су путеви ка селу били блокирани тако да је бијег Срба из Руповог Брда био отежан. Напад је изведен из правца Жедањског, Ћила, Жутице, Штедре и Купусне, села која су већински била муслиманска у општини Милићи. Иако се у близини Руповог Брда налазио површински коп Гуњаци, рудника Боксит Милићи, који је имао своје обезбјеђење, они су били спријечени да реагују и помогну Србима у Руповом Брду због надмоћи у људству од стране припадника тзв. ТО Сребренице.

Станко Жугић овако описује муслимански напад на Рупово Брдо: „Дана, 10. јуна 1992. године, око пет часова ујутру, муслимани из околних села ушли су међу куће и почели изненада да пуцају. Ја сам се, у том тренутку, налазио у кући Алексија Жугића, мог стрица. Стриц и ја смо изашли из куће и видјели да смо нападнути са свих страна. Испред куће су се затекли и Перо и Миломир Жугић, моји рођаци. Како је пуцало са свих страна, склонили смо се у једну оближњу рупу испод куће. Истовремено сам видио како су поједине куће у селу почеле да горе. Док смо ту били заклоњени, Миломир Жугић бива рањен у једну ногу, па смо му ми ту покушали пружити прву помоћ. На овом

⁷ Записник о прикупљању изјаве од лица Милојке Милинковић, ПС Милићи, број: 12-1-8/02-230-421/05 од 28.11.2005. године.

⁸ Кривична пријава, СЈБ Милићи, број: 15-17/02-КИ-1/93 од 17.06.1993. године.

⁹ Извјештај о учињеном кривичном дјелу геноцид и других кривичних дјела ратног злочина, ЦЈБ Бијељина, број: 12-02/4-230-163/05 и 140 од 09.02.2006. године.

мјесту остали смо све до око 14 часова када су муслимани престали са пуцњавом и паљењем кућа и повукли се из села, јер је у међувремену из Милића стигла помоћ.“¹⁰

С лијева на десно: Станко Жугић; Уништена кућа његовог стрица Алексија Жугића

Непосредно прије муслиманског напада на Рупово Брдо у то село се вратио Здравко Жугић: „Ја сам 9. јуна 1992. године дошао из Милића у моје село Рупово Брдо да посјетим оца који се налазио на селу. У село сам стигао у вечерњим часовима и након краћег боравка у нашој кући, отац Драгомир, брат Славољуб и ја смо отишли до Радоја Милинковића гдје смо требали да преспавамо јер је наша кућа била истурена према муслиманским селима и није било безбједно остати у њој. У 4:45 часова пробудили су нас пуцњи и нас четворица смо истрчали из куће. По изласку из куће видјели смо да је наше село нападнуто и да се пуца са свих страна. Заселак Милинковићи, у коме смо се ми налазили у тренутку напада, био је нападнут из правца муслиманског села Ђиле и из правца кањона тј. од правца Жедањска.“¹¹

Милојка Милинковић је изнијела своје свједочење о дешавањима у Руповом Брду: „Ја сам спавала код комшија, покојног брачног пара Војка и Мирјане Милинковић. Напад је изведен у 4:50 часова. Први метак који је опаљен, а који сам ја чула, је убио пса Војка Милинковића. Пас је иначе био везан поред Војкове куће. Војкова супруга Мирјана је пошла у тоалет и тада је опалио и други метак. Изашла сам вани и испред куће сам нашла мртву Мирјану Милинковић. Међутим, у том моменту нисам ни слутила да је Мирјана мртва те сам позвала њеног мужа Војка да је унесемо у кућу. Када смо изашли почело је пуцати са свих страна, а Војко и ја смо се сакрили иза оgrade и тада га је метак погодио услед

Милојка Милинковић

¹⁰ Записник о саслушању свједока Станка Жугића, Основни суд у Власеници од 24.02.1995. године.

¹¹ Записник о прикупљању изјаве од лица Здравка Жугића, ПС Милићи, број: 12-1-8/02-230-194/005 од 31.05.2005. године.

чега је он пао. Ја сам побјегла преко воћњака до куће Радоја Милинковића, која је удаљена неких 40 метара.“¹²

Здравко Жугић и Милојка Милинковић су се срели код куће Радоја Милинковића и у даљи бијег кренули заједно. Здравко то описује: „Отац Драгомир, брат Славољуб, Милојка Милинковић, која нам се придружила, и ја смо око 6:30 часова пошли у правцу заселака Жугићи и Глигоревићи¹³, гдје смо код сеоског пута пронашли Љепосаву и Милосаву Жугић. У међувремену смо видјели да горе куће у Милинковићима, наша породична кућа, затим да гори радионица, школа и други објекти шумарства. Такође у засеку Глигори је избијао дим и видјели смо да горе куће. Пошто је већ село било комплет у пламену и нико ни за ког не зна, нас шесторо смо одлучили да се повучемо у правцу Гуњака гдје се налазило физичко обезбјеђење рудника Боксита. Из села смо успјели да се пребацимо у оближњу шуму и да наставимо пут према Гуњацима. Када смо дошли изнад села Ђиле примјетили смо да се према нама креће група наоружаних муслимана који су пошли својим снагама у помоћ у наше село. Након тога смо одустали да идемо у Гуњаке јер смо се плашили засједе, па смо одлучили да кренемо у шуму како би стигли у Подравање које је удаљено око 10-15 километара. Напомињем да се нисмо смјели повлачити према Милићима из разлога што би морали проћи кроз муслиманска села Штедрић, Жутица и друга. Нас шесторо смо успјели тога дана у поподневним часовима доћи у Подравање до куће Саве Петровића гдје смо остали до наредног дана, а затим смо успјели сићи у Гуњаке.“¹⁴

Размјере злочина у Руповом Брду сагледане су тек сутрадан након напада, када се неколицина мушкараца вратила у село. Међу њима је био и Здравко Жугић који је овако описао затечено стање: „Код радионице у селу пронашли смо Рељу Милинковића који је убијен из ватреног оружја, а како сам видио рану на глави може се претпоставити да је био рањен и да је дотучен, односно у главу му је пуцано из близине. Поред његове породичне куће пронашли смо мртвог Радоја Милинковића који је такође убијен из ватреног оружја, а код истог је једна страна тијела била нагорјела јер му је спаљена кућа и помоћни објекти. На прагу спаљене куће пронашли смо угљенисана тијела брачног пара Милинковић, Војка и Мирјане. Након што смо у засеку Милинковићи пронашли и сахранили напријед наведене, пошли смо у заселак Жугићи гдје смо пронашли мртву Ковиљку Жугић, стару око 70 година, гдје је на њеном врату видан траг посјекотине тако да би се могло претпоставити да су исту заклали. Поред наведених погинулих из села су тога дана нестали, а до данас нису пронађени, отац и син Жугић Комљен и Тривко као и Владо Милинковић. Ја сам тог јутра посљедњи пут видио Владу да је отишао поред породичне куће у правцу кањона, односно у правцу Велике Градине према Жутици.“¹⁵

¹² Записник о прикупљању изјаве од лица Милојке Милинковић, ПС Милићи, број: 12-1-8/02-230-421/05 од 28.11.2005. године.

¹³ Мисли се на заселак Глигори.

¹⁴ Записник о прикупљању изјаве од лица Здравка Жугића, ПС Милићи, број: 12-1-8/02-230-194/005 од 31.05.2005. године.

¹⁵ Исто.

Иако тијела несталих Комљена и Тривка Жугића, као и Владе Милинковића још увијек нису пронађена претпоставља се, на основу одређених свједочења, да су они одведени у муслиманско село Нурићи и да су убијени на локалитету Башча, а потом бачени у кањону Штедрића.

Приликом муслиманског напада на Рупово Брдо причињена је велика материјална штета. Муслимани су прво опљачкали покретну имовину Срба из Руповог Брда, да би потом запалили непокретну имовину, како физичких тако и правних лица попут зграде основне школе. Љубиша Глигоревећ је овако описао уништавање имовине током муслиманског напада на Рупово Брдо: „Ја сам био удаљен и скривен у живици можда неких стотињак метара. Такође сам примјетио већу масу муслиманских војника у нашем селу који су палили и пљачкали што се могло опљачкати, али у страху нисам могао некога препознати.“¹⁶

Уништене и оштећене куће у Руповом Брду:

Оштећена кућа Тривка Жугића

Уништена кућа Комљене Жугић

Уништена кућа Љубише Глигоревећа

Уништена кућа Радоја Милинковића

¹⁶ Записник о прикупљању изјаве од лица Љубише Глигоревећа, ПС Милићи, број: 12-1-8/02-230-136/05 од 20.04.2005. године.

Уништени друштвени објекти у Руповом Брду:

Зграда Основне школе „21.децембар“

Зграда шумарнице РО „Шумарство Бирча“

Стамбена зграда РО Бирач

Радионица РО Бирач

ЖРТВЕ

Према подацима Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица приликом напада на Рупово Брдо смртно је страдало осам лица српске националности, од чега се за посмртним остацима троје жртава још увијек трага.

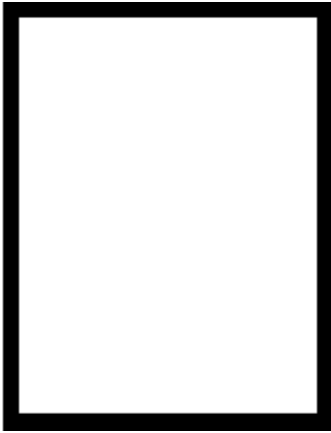
Табела Смртно страдала лица српске националности у Руповом Брду, 10. јуна 1992. године

РБ	ID ¹⁷	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	54	Жугић	Митар	Ковиљка	1922.	10.06.1992.	

¹⁷ ID представља број под којим се жртва налази у електронској бази Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица.

РБ	ID ¹⁷	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
2.	175	Жугић	Милош	Комљен	1925.	10.06.1992.	Заробљен 10. јуна 1992. године у Руповом Брду те је одведен у Башчу, Нурићи и ликвидиран истог дана. Посмртни остаци нису пронађени. Води се као нестао.
3.	9525	Жугић	Комљен	Тривко	1954.	10.06.1992.	Заробљен 10. јуна 1992. године у Руповом Брду те је одведен у Башчу, Нурићи и ликвидиран истог дана. Посмртни остаци нису пронађени. Води се као нестао.
4.	9524	Милинковић	Миле	Владо	1948.	10.06.1992.	Заробљен 10. јуна 1992. године у Руповом Брду те је одведен у Башчу, Нурићи и ликвидиран истог дана. Посмртни остаци нису пронађени. Води се као нестао.
5.	9519	Милинковић	Максим	Војко	1938.	10.06.1992.	Убијен, а потом запаљен.
6.	9124	Милинковић	Гојко	Мирјана	1939.	10.06.1992.	Убијена, а потом запаљена у кући.
7.	9521	Милинковић	Петар	Радое	1952.	10.06.1992.	
8.	9523	Милинковић	Маринко	Реља	1942.	10.06.1992.	

Фотографије убијених Срба у Руповом Брду, 10. јуна 1992. године:

Ковиљка Жугић

Комљен Жугић

Тривко Жугић

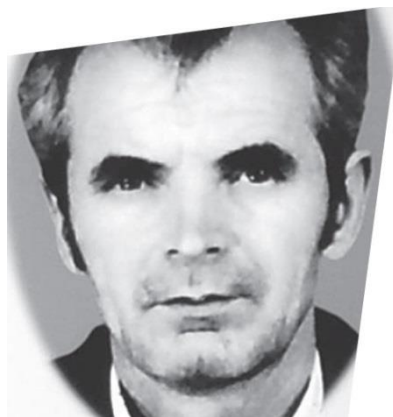
Мирјана Милинковић

Војко Милинковић

Радоје Милинковић

Реља Милинковић

Владо Милинковић

Према подацима Центра, приликом напада на Рупово Брдо, 10. јуна 1992. године, рањена су два српска цивила.

Табела Рањени српски цивили у Руповом Брду, 10. јуна 1992. године

РБ	ID	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	19257	Жугић		Миломир		10.06.1992.	
2.	19258	Милинковић		Вукица		10.06.1992.	

НЕПРИЈАТЕЉСКЕ ВОЈНЕ ФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УЧЕСТВОВАЛЕ У НАПАДУ

У нападу на Рупово Брдо, 10. јуна 1992. године, учествовале су јединице тзв. ТО Сребреница из села Жедањског, Ђила, Жутице, Штедре и Купусне. Напад на ово село био је међу првим нападима који ће бити опомена за даља дешавања у ширем рејону Подриња.

ПРАВОСУДНИ ПРОЦЕСИ

Иако је МУП Републике Српске поднио више кривичних пријава и извјештаја против лица који су починили злочин у Руповом Брду, 10. јуна 1992. године, до данас није подигнута ниједна оптужница како пред Судом БиХ, тако ни пред ентитетским судовима.